

3.1 Šestá třída

Končí prázdniny r. 1955. Ve Strašnicích severně od Černokostecké a Vinohradské (tehdy Stalinovy - pro mé rodiče to ovšem byla "Fošovka")¹ žádná škola s třídami od 6. třídy výše nebyla, a tak nás absolventy 5. třídy pavilonů v Běchovické rozdělili: třída "A" šla do Staré školy (na křižovatce Starostrašnické a V Olšinách) a třídy "B" a "C" do Stalinovy školy, přesněji do její východní části s vchodem z Dubečské ulice (západní část s vchodem z Voděradské byla jedinou strašnickou "jedenáctiletkou"). Naší třídě zůstalo označení "C", kdežto z "béčka" se stalo "déčko".

Mít různé učitele na jednotlivé předměty bylo čímsi novým, ale docela příjemným. Pokusím se vzpomenout si na jednotlivé učitele. Měli jsme mladou třídní učitelku Prokešovou, jedno pololetí nás učila biologii, jedno matematiku. Měli jsme ji rádi. A že byla mladá, potvrzuje i to, že v roce 1986 ve škole v Gutově učila naši Jitku (ovšem jen krátce, měla úraz, asi to byla autonehoda, pak už se do školy nevrátila); a bylo mi milé, že si mne pamatovala. Půl roku nás v matematice vzdělával zástupce ředitele František Rob, velmi dobrý učitel a kromě toho divadelní ochotník a organizátor strašnické osvětové besedy. Na češtinu jsme měli přísného učitele Poláka, s nímž jsem si moc nerozuměl. Jeden z konfliktů se týkal psaní písmene "z". Paní učitelka Prokešová je psala "po německu" (tedy vlastně jako v ruštině) - pod řádek, tehdy to nebylo neobvyklé a mně se to líbilo. Ovšem jiného názoru byl pan učitel Polák, který svůj názor promítal do mých známek (na vysvědčení jsem ovšem z češtiny jedničku vždy měl).

Úžasnou osobností byl pan učitel Procházka, jedno pololetí jsme ho měli na biologii a jedno na kreslení. Velice rádi jsme v rámci biologie chodili na školní zahradu. A nezapomenu na jeden originální trest, který udělil spolužákovi z "déčka", který na tabuli nakreslil spolužáka Richarda Průchu (syna slavného slávistického fotbalisty a československého reprezentanta) s nápisem "blboun nejapný". Dotyčný třídní umělec musel jet do Národního muzea a tam kostru tohoto vyhynulého ptáka nakreslit.

---

¹ Podle francouzského maršála Ferdinanda Focha z 1. světové války

Ruštinu a hudební výchovu u nás měl autoritu naprosto postrádající učitel Ferus, půl roku jsme na kreslení měli velmi přísného učitele (snad akad. malíře) Fortýna (po letech učil, tuším, že nad Štolou, s Evinkou). Velmi výraznou osobností byl pan učitel Antonín Běhounek², jediný učitel, od něhož jsem dostal i pětku; byl to ostrý tělocvikář, ale myslím, že se na mém vývoji podepsal výrazně kladně - snad jsem i zhubnul a hlavně jsem se opravdu něco naučil; ona pětku byla ze šplhu na tyči, kdy jsem zpočátku nevylezl ani kousek a během doby jsem poznal, jaké je to na tyči vylézt až ke stropu tělocvičny). A myslím, že i spolupráce pana učitele Běhouka s mou maminkou stran mé tělesné výchovy byla zdařilá, dobrá a užitečná.

Na dějepis jsme měli snad paní učitelku Švábovou, už si na ni moc nevzpomínám, zeměpis nás učila úžasná Dr. Herdegenová, mnohými neoblíbená - dokonce obdržela přezdívku *Herdegbaba*, ale ona toho hodně znala, měla velké zkušenosti, které ráda předávala, avšak očekávala zájem, pro nás, kdo jsme jej měli, to byla *babička*. Dnes bych už asi o ní neřekl, že je stará, ale tehdy to asi byla naše nejstarší učitelka; jako mladá byla vynikající vytrvalostní plavkyní. A jak si mě rychle získala, se zmíním dále.

Docházka do Dubečské ulice znamenala určitý skok ve vyspívání. Procházival jsem sám nebo se spolužáky strašnickým bulvárem "Starostrašnickou". To označení *bulvár* se týká jen její severní části zaplněné obchody; jižně od ulice v Olšínách v ní byl kravín, statek, rybníky, vstupy do kanálů, a také cikánská obydlí³. Nakonec jsem asi častěji používal východnější trasu přes Solidaritu. Hodně záleželo na tom, s kým jsem do školy či ze školy šel. Do školy to bývalo často se sousedy Máňou a Fandou Polákovými, kteří byli o třídu výše, ze školy se spolužáky, z nichž pro mne nejvýznamnější byl Vláďa Pecka z Černokostecké 13 (snad tam bydlí dodnes). Vláďův bratr Jára tehdy studoval chemickou průmyslovku a hodně se zajímal o matematiku; Vláďa jeho okruh zájmů převzal a předával dál,

---

² Nebyl příbuzný s naší třídní ze 4. a 5. třídy

³ Otevřením stanice metra Strašnická na křižovatce ulic Starostrašnická a v Olšínách a s tím souvisejícími úpravami se ulice Starostrašnická rozdělila a původní označení nese jen její severní část, tedy onen "bulvár"; část bezprostředně jižně od stanice ztratila charakter ulice a dále pak nese název **K Strašnické**.

mně snad opravdu s úspěchem. Vzpomínám si, jak jsem si od Vládi tehdy jako úžasnou vzácnost opisoval tabulky goniometrických funkcí.

Vládá Pecka byl radioamatér - ne ve smyslu poslouchání a lovení stanic, ale stavěl jednoduchá radia. Tehdy vycházela edice "Stavebních návodů a popisů" jednotlivých amatérských přijímačů od krystalky až po superhet. Chodíval jsem Vlád'u navštěvovat do jejich rodinné vily v Černokostelecké ul. (č. 13) a sledoval jeho praktickou činnost a občas s ním zajel na Václavské náměstí do specializovaného obchodu vedle hotelu Evropa (dnes je na jeho místě obchodní dům, který se původně jmenoval Družba - na rohu Václavského nám. a Jindřišské), ať už pro součástky nebo pro nějaký další Stavební návod a popis. Sám jsem žádné hrající rádio nepostavil, ale svým dětským způsobem jsem jakž takž chápal i funkci superhetu - i díky tomu, že většina sešitů oné edice byla psána dobře a sledovala i přiměřenou míru porozumění.

Mezi spolužáky z Vlád'ova okruhu byl velice slušný a dobrý žák Jirka Průša, který se však před koncem docházky někam odstěhoval. V té době bydlel nedaleko Pecků v ulici Na výsluní.

Můj zájem o Otylku přetrvával. Jenže na začátku 6. třídy byla Otylka v ozdravovně. Po jejím návratu jsem hned duchapřítomně využil návrhu paní učitelky Herdegenové, aby jí někdo probranou látku ze zeměpisu vysvětlil. A tak jsem k své velké radosti měl návštěvy u Otylky za úkol od učitelky zeměpisu. I kvůli tomu jsem si "*babičky*" vážil.